

Jona Oberski

Kinderjaren

Anthos | Amsterdam

Vergissing

‘Niet schrikken, alles is goed, ik ben bij je.’

De hand die op mijn wang werd gelegd was van mijn moeder. Haar gezicht was vlak bij het mijne. Ik kon haar bijna niet zien. Zij fluisterde en streek mij over mijn hoofd. Het was donker. De muren waren van hout. Het rook vreemd. Het klonk of er meer mensen waren. Mijn moeder tilde mijn hoofd op en schoof haar arm eronder. Zij trok mij tegen zich aan. Zij kustte mij op mijn wang.

Ik vroeg waar mijn vader was.

‘Er is een vergissing gemaakt, maar alles komt weer goed. We zijn een paar dagen op reis met een heleboel andere mensen. Straks gaan we weer naar huis en daar is pappie dan ook. Maar ze hebben zich vergist, daarom moeten wij nu eerst een paar dagen hier blijven logeren, net zoals we laatst bij Trude logerden. Dat herinner jij je toch nog wel? Trude had bloemkool gemaakt. Maar toen het eten op jouw bordje kwam, at je het niet, want jij houdt gewoon niet van bloemkool. Zij wilde je wijsmaken dat kinderen uit de bloemkool kwamen. Maar jij weet dat ze uit de buik van hun moeder komen. Jij bent uit mijn buik gekomen, weet je wel? Je hebt

op de foto's thuis gezien hoe jij als baby uit mijn buik kwam en hoe je melk dronk uit mijn borst en hoe je in bad ging. Weet je het nog?

Pappie moest gisteren vroeg naar kantoor. Toen kwamen ze ons halen, maar jij was heel slaperig. Herinner jij je dat nog? We hebben een heel eind gelopen. Ik heb een briefje voor pappie achtergelaten, want ze hebben een vergissing gemaakt, wij hoefden eigenlijk helemaal niet mee. Ze zullen het briefje aan pappie geven en over een paar dagen gaan we weer naar huis. Er zijn hier nog veel meer mensen en kinderen dus je zult je niet vervelen. We hebben maar weinig speelgoed bij ons want we moesten meteen weg. Ik kon niet eens de buurvrouw waarschuwen. Gelukkig ontmoetten wij later allerlei bekenden. Weet je nog? Die aardige meneer L. heeft nog grapjes met jou gemaakt. Hij zou ook pappie waarschuwen. Dat heeft hij nu allang gedaan. Misschien krijgen we morgen, als het licht wordt, wel een brief van pappie.

Er zijn hier nog meer mensen, daarom moeten wij fluisteren. Anders worden ze wakker. En alle mensen hier zijn moe. Jij ook hè? In de trein hierheen heb je alsmaar geslapen. Herinner jij je nog de trein? Nee hè, schatje, je was zo slaperig.

Het is wel dom dat ze zich vergist hebben, maar over een paar dagen zijn we weer thuis.'

Iemand riep schschschttt. Mijn moeder fluisterde zo dicht bij mijn oor, dat het kriebelde. 'Ga maar lekker slapen. Ik blijf bij je. Morgen gaan we ons kamp bekijken en over een paar dagen gaan we weer naar huis, naar pappie.'

Zij gaf mij een kus. De lucht in mijn neus was koud, onder de deken was het ook koud. Ik kroop dicht tegen mijn warme moeder aan en haar warme lucht kwam in mijn neus.

Op de tweede dag kwam er een brief van mijn vader en op de vierde een pakje. Ik vroeg elke dag of we al terug zouden gaan. Maar zij zei nog een paar dagen.

Na een week gingen we terug. Er gingen nog een paar mensen, de meesten bleven.

Mijn vader wachtte ons op.

Hij zoende mijn moeder en mij en zij huilden.

Harlekijn

‘Jij kunt heel goed je ogen dicht houden,’ zei mijn moeder. ‘Doe ze dan nu goed dicht. Ik draag je naar binnen en je mag ze weer open doen als ik het zeg. Afgesproken?’

Ik deed mijn ogen dicht. Door mijn dichte oogleden kon ik het licht zien dat in mijn kamer brandde. In mijn kamer hoorde ik mijn vader. ‘We komen?’ riep mijn moeder. Zij nam mij op haar arm. Ik keek even wat er gebeurde. ‘Nee schatje, dicht houden, dat heb je toch beloofd.’ Zij liep met mij door het huis. Omdat mijn ogen steeds open wilden, legde ik mijn hand erover. Ik merkte dat wij bij mijn vader kwamen. ‘Doe ze nu maar open.’ Op hetzelfde moment begonnen mijn vader en moeder lang-zal-hij-leven te zingen. Mijn vader en moeder kusten mij op mijn wangen en ik gaf kusjes terug. Mijn vader nam mij over uit mijn moeders arm. Mijn moeder keek naar mij. In haar donkere ogen zag ik de lamp weerspiegelen. Met mijn wang voelde ik de ruwe wang van mijn vader en zijn kriebelende haar. Zijn haar was zwart. Mijn moeders haar was rood. Wij hadden onze kamerjassen aan. Die van mijn vader was lichtbruin. Die van mijn moeder en mij waren lichtblauw. Op tafel lagen allerlei kleurige dingen.

‘Wil je je cadeautjes niet uitpakken?’

Ik keek naar mijn vader. De kleuren van de tafel weerspiegelden in zijn ogen. Ik gaf hem een kusje op zijn neus. Hij moest lachen.

‘Wil je je cadeautjes niet dichterbij zien?’ Hij wilde mij op de grond zetten, maar ik zat juist zo lekker. Ik bleef hem vasthouden met mijn arm om zijn hals.

‘Dat is allemaal voor jou.’ Mijn moeder knikte naar mij, wees naar de tafel en kustte mij. Zij pakte een rood pakje van tafel, begon het open te maken en vroeg mij of ik haar wilde helpen. Terwijl zij het pakje vasthield, probeerde ik met één hand het papier eraf te krijgen. Het scheurde.

‘Dat geeft niet, het is alleen maar het papiertje.’ Mijn vader zette mij op de grond. Met twee handen haalde ik het papier eraf. Er kwam een platte houten pop uit met touwtjes. Zijn lijf was bruin en rood en geel. Zijn gezicht lachte. Mijn moeder pakte één touwtje en hield het omhoog. ‘Trek maar hieraan.’ Met mijn ene hand pakte ik mijn vaders kamerjas vast, met mijn andere gaf ik een ruk aan het touwtje. Mijn moeder hielp mee en hij deed zijn armpjes en beentjes opzij en terug als ik trok en weer losliet.

‘We zullen het harlekijntje boven je bed vastmaken. Hier schatje, pak hem maar met twee handen.’ Ik deed het en ik had plezier met mijn pop. Mijn vaders arm lag om mijn moeders schouder en samen keken wij naar het dansende harlekijntje. Ik moest elke keer zo lachen als hij zijn beentjes wijd deed. Zij lachten ook.

‘Er zijn nog veel meer cadeautjes. Kijk.’ Ik keek naar de harlekijn in mijn hand.

‘Het is te veel tegelijk, laten we ze straks maar geven,’ zei mijn vader. Hij tilde mij met twee grote handen om mijn middel op en ik vloog lachend door de lucht. Hij zette mij op zijn schouders, bukte heel diep bij de deuren en liet mij op het grote bed van mijn ouders ploffen. Ik kroop onder de lichtblauwe dekens. Mijn vader en moeder dronken thee in bed. Wij lachten om mijn harlekijntje.

Later kreeg ik ook de andere cadeautjes.

Kruidenier

Achter mijn rug was de ingang van de winkel. De deur was open. Mijn moeder was binnen. Ik hoorde haar praten met de winkelmeneer. Regen pletste op mijn capuchon. Mijn handen, onder mijn capeje, bleven droog. Ik stak een hand door de spleet. Ik zag de regenstralen op mijn hand neerkomen. Telkens op een andere plaats gaven de druppels mij een koud tikje.

Overal om mij heen was zand. Ik pakte een lichtgele baksteen en zette hem rechtop in het donkergele zand. Ik liet hem los. Hij viel om. Met de steen duwde ik het zand een beetje plat. Hij bleef staan.

Mijn moeder kwam bij mij staan. 'Vind je het lekker in de regen? Wil je je emmertje en je schepje hebben? Ik haal ze wel even.' Ik keek om mij heen. Er was verder niemand. Ik zag alleen de winkel: een nat raam en een donker gat. Mijn moeder riep naar binnen dat ik voor de deur bleef spelen. De kruidenier riep 'goed'.

'Zo meteen zie je mij daar boven voor het raam.' Zij wees naar ons raam. Mijn moeder liep naar ons huis. Ik keek haar na. De kruidenier kwam in de deuropening staan. 'Lekkere

regen, hè?’ Ik wees naar mijn moeder. ‘Ze komt zo terug,’ zei hij. Mijn moeder klopte hard op ons raam en zwaaide naar mij. Ik lachte en zwaaide terug. Ik pakte nog een steen en zette hem ook rechtop. Hij viel steeds om als ik hem losliet. Ineens stond mijn moeder bij mij. Zij stak de schep in de grond en deed het zand in het emmertje. ‘Zie je? Zo,’ zei zij. Dat wist ik ook wel. Ik pakte het schepje en ging scheppen. ‘Ik ga weer naar boven,’ zei zij en kustte mij op mijn natte voorhoofd. Ik gaf haar een kusje op haar natte kin.

Met mijn schepje klopte ik zand plat. De stenen bleven er op staan. Mijn moeder had ook een vormpje meegebracht. Ik gooide het vol zand. Ik legde alle zandtaartjes naast elkaar.

De stenen vielen om. Ik zag twee voeten. Ik ging rechtop staan. Een jongen keek mij aan. Hij tilde één been op en hield zijn voet boven een taartje. Ik keek naar de taartjes. Pets. De grootste taart was kapot. Hij trappelde over alle taartjes. Het vormpje verdween in het zand. ‘Hahaha’ riep hij en liep weg. Ik moest lachen. Met mijn schepje haalde ik het vormpje uit het zand. Ik legde de nieuwe taartjes op een plat stukje zand. Ik schepte het emmertje vol om een grote taart te maken. Met mijn hand maakte ik een plekje mooi glad. De voeten kwamen bijna op mijn handen. Ik trok ze vlug weg en keek omhoog naar de jongen. Hij trapte alle taartjes stuk. Hij keek naar zijn voetstappen. Hij riep ‘haha’ en ‘zo’ en ‘lekker’. Ik keek naar ons raam. Mijn moeder was niet te zien. De winkeldeur was dicht. Mijn capuchon werd van mijn hoofd gerukt. ‘Haha, wat een jodenjas.’ Er kwam

allemaal zand op mijn hoofd. Ik ging huilen. Het emmertje viel naast mij op de grond. Ik stond op. Ik rende naar ons huis. Ik rende de trap op. Ik bonsde op de deur. Mijn moeder deed open. Zij pakte mij op. Zij zei: 'Ach schatje, wat is er gebeurd?' Zij drukte mij tegen zich aan. Zij haalde voorzichtig met een washandje het zand uit mijn gezicht. Zij kuste mij en streelde het zand weg over mijn hoofd. Ik hield op met huilen. 'Ach wat een diepe zucht,' zei zij. Zij nam mij mee naar het raam. 'Heb je je schepje en emmertje niet meegebracht?'

Zij ging ze halen. Ik wilde niet mee. Ik keek uit het raam. Zij kwam terug. Ik liep naar de deur, naar haar toe. Ik vroeg of zij het vormpje ook had. Zij ging terug. Het vormpje was niet meer te vinden.

Later kwam mijn vader thuis. Wij vertelden hem wat er gebeurd was. Mijn vader vroeg of het de jongen van de kruidenier was geweest. Ik knikte. Mijn vader ging naar buiten. Ik keek uit het raam en zag hem de winkel in gaan. Na een tijdje kwam hij terug. Hij nam mij op schoot en gaf mij een kus. De kruidenier had gezegd dat het zeker zijn zoon niet was; dat hij ons toch altijd alles gewoon verkocht had; dat hem dat al genoeg moeilijkheden had opgeleverd; dat mijn moeder mij ook nog eens alleen had gelaten bij hem voor de winkel. Mijn vader zei dat mijn moeder dat maar niet meer moest doen.

De middag daarna hilde mijn moeder. Mijn vader troostte haar. 'Hij wilde mij niets verkopen,' zei zij. 'Ik vroeg waarom niet, want we hebben toch altijd goed betaald. Hij zei

dat het hem verboden was.' Mijn vader zei dat mijn moeder toch in de winkel van een kennis van ons kon kopen, die ons wel wilde helpen. Mijn moeder vond het wel wat ver lopen, maar ja.

Ik kroop bij mijn moeder op schoot. Ik deed mijn arm om haar hals. Zij drukte mij tegen zich aan. Mijn vader kwam bij ons.

'Wij hebben een kringetje van hoofden,' zei hij. 'Zo kunnen wij elkaar alle drie tegelijk een kus geven.'

Dat deden wij.